

Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel

Miljøverndepartementet
postmottak@md.dep.no

Dato: 02.07.2009

Deres ref: 200802073 Vår ref (saksnr): 200902401-6 Saksbeh: Tore Leite, 23461905

Arkivkode:

**FORSLAG TIL STATLIG PLANRETNINGSLINJE FOR KLIMA- OG
ENERGIPLANLEGGING ETTER DEN NYE PLAN- OG BYGNINGSLOVEN -
HØRINGSUTTAELSE FRA OSLO KOMMUNE**

Viser til høringsbrev datert 20.05.2009. Miljøverndepartementet ønsker å få innspill til høringsutast til statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging etter den nye plan- og bygningslovens § 6-2. Hensikten med planretningslinjen er å konkretisere de statlige forventningene til planleggingen i kommunene og fylkeskommunene på dette feltet. Oslo kommunes uttalelse avgis av byråden for miljø og samferdsel på delegert fullmakt, jf bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218, byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360.

Oslo kommune viser til Kommunal- og regionaldepartementets veileder til statlig styring av kommunesektoren hvor det heter at statens styring i størst mulig grad bør preges av dialog og veiledning i stedet for absolutte pålegg og krav. Videre heter det at dersom kommunene pålegges nye oppgaver og plikter så kreves det hjemmel i lov fastsatt av Stortinget. Plankrav vurderes som sterke styringsvirkemidler som bør begrunnes overordnede nasjonale hensyn. Oslo kommune ønsker at staten bidrar med bedre verktøy og fokuserer på gjennomføring av konkrete miljøtiltak som kan redusere klimagassutslippene og gi bedre bymiljø.

Hjemmel for planretningslinje vil være den nye plan- og bygningslovens § 6-2. I følge den gjeldende plan- og bygningsloven kan staten stille opp generelle mål og rammer og gi retningslinjer for den fysiske, økonomiske og sosiale utvikling i fylker og kommuner som skal legges til grunn for planleggingen plan- og bygningsloven (§ 17-1). Etter den nye loven har planretningslinjene en tilsvarende virkning.

Nasjonal klimapolitikk og virkemiddelbruk på klimaområdet bygger i stor grad på å nå utslippskravene som Norge har inngått gjennom Kyoto-protokollen og på reduksjonsmålene som ble fastlagt gjennom klimaforliket. Den norske klimapolitikken har derfor i stor grad blitt utformet på nasjonalt nivå og med bruk av generelle virkemidler. Kommunal klimapolitikk har vært en frivillig oppgave som i noen grad har vært støttet fra sentrale myndigheter.

I Oslo kommune har vi jobbet aktivt med klima- og energiplanlegging i ti år. Oslo kommune har vedtatt et ambisiøst mål om å halvere utslippene av klimagasser fra 1991 til 2030. Oslo er godt i gang med å iverksette konkrete klimakutt. Vi deltar i utviklingsprogrammet Framtidens byer og vil gjennom dette samarbeide aktivt med staten for å iverksette Oslos klimamålsetninger. I dette arbeidet har Oslo kommune stort sett brukt tilnærming som skisseres som krav i punkt 4 i retningslinjen.

Nasjonal klimapolitikk er preget av ambisiøse målsetninger og lav fokus på konkret gjennomføring av tiltak og vurdering av virkemidler for å nå disse målene. Det er bekymringsverdig hvis regjeringens manglende resultater på klimaområder fører til at ansvaret for nasjonal måloppnåelse skyves over på kommunene.

Så tidlig som 2001 påpekte Oslo kommune sammen med fylkeskommunene Akershus og Buskerud at reduksjon av klimagassutslipp i tråd med Kyotoprotokollen og langsiktige mål for regionen krever samordnet innsats og at det vil være behov for forpliktende deltagelse fra så vel stat, fylker og kommuner og andre hovedaktører i regionen. Oslo kommune har fulgt opp dette ved å søke samarbeid med en rekke sentrale aktører og deltar i utviklingsprogrammet Framtidens byer.

Nasjonal politikk bør støtte oppunder og sikre gjennomføring av konkrete klimatiltak på lokalt nivå. For Oslo kommunene som har en aktiv satsing på miljø er og bør oppmerksomheten være rettet mot gjennomføring av konkrete og gode miljøtiltak, slik som satsing på kollektivtransport, energieffektivisering, utbygging av miljøvennlig fjernvarme, ytterligere forbedring av kretsløpsbasert avfallshåndtering, utfasing av fossile brensler til oppvarming og tilrettelegging for kjøretøy med lavere klimagassutslipp.

Klimapolitikk på lokalt nivå bør være en del av lokaldemokratiet. Det er i dag kommunene som bestemmer hvilke klimareduksjonsmål de setter seg, hvor omfattende og ambisiøse de skal være. Vi stiller oss derfor kritiske til pålegg om at kommunene skal bedrive klimaplanlegging og føringer for hvordan dette skal gjennomføres, da dette snevrer inn prinsipper om lokalt selvstyre i for stor grad.

Oslo kommune ønsker også å anføre at innholdet i planretningslinjen ikke inneholder generelle føringer til mål og rammer som kan være retningsgivende for den fysiske, økonomiske og sosiale utvikling i fylker og kommuner. Planretningslinjen inneholder kun krav til at det skal utarbeides klimaplaner som del av kommuneplanen eller egen kommunedelplan – og hva denne bør inneholde. Da krav til innhold i planen ikke avviker særlig fra det som vanligvis inkluderes i kommunale klimaplaner synes planretningslinjen lite formålstjenelig.

Oslo kommune viser til at staten kan bidra med en mer konsistent veiledning og bedre tilrettelegging, enn det som er tilfelle i dag, hvor flere statlige rapporter og nettsteder gir ulik veiledning på klimaområdet. Det er videre usikkerhet knyttet til kvaliteten på SSBs kommunefordelte klimagassregnskap og til energistatistikken på kommunalt nivå. Uten gode utslipps- og energibruksdata vil det være vanskelig å utarbeide gode klimaplaner. Oslo kommune ønsker at staten bruker ressurser på slike åpenbare mangler framfor å pålegge kommunene ytterligere plankrav.

Oslo kommune vil påpeke at det mangler en utredning og klargjøring av hvilke konsekvenser staten forventer at planretningslinjene skal få for kommunesektoren og en samlet helhetlig vurdering av dette. Slik forslaget nå framstår, er det uklart for Oslo kommune hvilke

konsekvenser plankravene vil få for både kommunenes praktiske gjennomføring av plankravet og for kommunen som planmyndighet.

Med hilsen

Jøran Kallmyr
Byråd for miljø- og samferdsel

Godkjent og ekspedert elektronisk